

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjon
Midt-Norge

Eierkommunene i ReMidt IKS

Prosjektskisse eierskapskontroll

2025

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke om kommunene i fellesskap og hver for seg utøver eierskapet i tråd med lovkrav og anbefalinger. Funn og anbefalinger fra kontrollen vil kunne bidra til å styrke kommunenes eierutøvelse fremover. I eierskapskontrollen deltar alle kommunene i den felles problemstillingen om hvordan eierstyringen i ReMidt IKS utøves i fellesskap. I tillegg kan den enkelte kommune velge å utvide eierskapskontrollen til å også omfatte den enkelte kommunes praksis for eierstyring.

PROBLEMSTILLINGER

- (Felles) Utøver eierne i ReMidt IKS i fellesskap eierstyringen i tråd med lov og anbefalinger?
- (For den enkelte kommune) Utøver kommunen eierskapet i ReMidt IKS i tråd med lov, anbefalinger og egne vedtak?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk felles eierskapskontroll: 100 timer

Timeforbruk tillegg for den enkelte kommune: 30 timer

KONTAKTPERSONER I REVISJONEN

Revisjon Midt-Norge SA

Sunniva Tusvik Sæter

sunniva.saeter@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 476 37 714

Møre og Romsdal Revisjon SA

Einar Andersen

einar.andersen@mrrevisjon.no

Tlf. 91 708 199

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Det er initiert å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av ReMidt IKS. Mange av eierkommunene til ReMidt IKS har også eierskapskontroll enten generelt eller av selskapet som prioritert prosjekt i plan for eierskapskontroll i inneværende valgperiode.

I en eierskapskontroll er det eierens utøvelse av eierstyringen som kontrolleres. Det er likevel hensiktsmessig å se eierskapskontrollen i sammenheng med forvaltningsrevisjonen, da det kan gjøres funn i den ene delen som har konsekvenser for den andre, og motsatt. Det er ressursbesparende og effektivt å gjennomføre dette samtidig, både for selskapet, eierkommunene og revisor. Flere av eierkommunene i ReMidt IKS har revisjon av selskapet i sine planer for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon for denne valgperioden.

ReMidt IKS sine eierkommuner holder til både i Trøndelag og i Møre og Romsdal. Det betyr at eierkommunene har ulike revisorer; Møre og Romsdal Revisjon SA og Revisjon Midt-Norge SA. Denne skissen er utarbeides i samarbeid mellom disse to revisjonsselskapene.

2.2 Om eierskapskontroll

Kommuneloven definerer i § 23-4 at eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kommunene har stor frihet i hvordan virksomheten skal organiseres. Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten i egne selskaper, endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. De ulike selskapsformene har egne lover for hvordan virksomheten skal organiseres. Oppgaven til eieren er å trekke opp ytre rammer slik som eierstrategi, eierskapsmelding, selskapsavtale og vedtekter. Eierrollen skal utøves i selskapenes eierorgan gjennom eierrepresentanter. Oppgaven til eierrepresentanten er å ivareta kommunens interesser. For å sikre demokratisk forankring av eierskapet, er det derfor viktig at kommunen har system for at vedtak som blir fattet i eierorganet er forankret i kommunestyret.

Selskapsforvaltningen skal ivaretas av selskapets styre, og den løpende ledelsen av selskapets daglige leder. Styret skal forholde seg til de ytre rammene som er trukket opp av eierne. Innenfor disse rammene skal styret ha ensidig søkelys på å ivareta selskapets interesser. Å bruke eiermakt til å gripe inn i selskapsforvaltningen, bryter med normene for hvordan selvstendige selskaper skal styres.

God eierstyring krever kompetanse, styringsverktøy og rolleavklaring. KS har utarbeidet anbefalinger om hvordan kommunene kan sikre godt eierskap, selskapsledelse og kontroll av selskaper. I kommuneloven av 2018 ble det et lovkrav at kommunene skal ha en eierskapsmelding som gir politikerne oversikt over hva de eier, hvorfor de eier og hvordan de skal utøve eierskapet sitt.

I en eierskapskontroll som denne undersøkes dermed kommunens utøvelse av eierstyringen av ReMidt IKS.

2.3 Om ReMidt IKS

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap med 17 eierkommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskapet leverer tjenester til innbyggerne knyttet til husholdningsavfall og slam.

1. januar 2020 ble tre interkommunale selskapene slått sammen for å danne ReMidt IKS. Hovedkontoret for selskapet ligger på Orkanger, med avdelingskontor på Melhus og i Kristiansund. Til sammen 130 000 innbyggere bor i de 17 kommunene.

Selskapet skal i samarbeid med eierkommunene fremme bevisste holdninger til ressursbruk i samfunnet, gjennom å legge til rette for kildesortering, gjenbruk og materialgjenvinning av ulike typer avfall.

ReMidt IKS drifter også gjenvinningsstasjoner i alle eierkommunene, enten i egenregi eller ved bruk av entreprenører.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

Prosjektet planlegges gjennomført som en forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det er utarbeidet en egen prosjektplan for forvaltningsrevisjonen.

Kontrollutvalgene kan velge å delta kun i problemstilling 1, som kun undersøker den felles eierutøvelsen i representantskapsmøter. Dersom kontrollutvalgene ønsker en eierskapskontroll også av kommunen egen utøvelse av eierstyring, eksempelvis om det foreligger eierskapsmelding og hvordan dialogen mellom kommunestyret og eierrepresentanten er, velger man også å inkludere problemstilling 2.

3.1 Problemstillinger

1. (Obligatorisk) Utøver eierne i ReMidt IKS i fellesskap eierstyringen i tråd med lov og anbefalinger?
 - Styrende dokumenter (selskapsavtale, renovasjonsforskrift)
 - Felles eierstrategi
 - Valg av styre
 - Gjennomføring av representantskapsmøte
2. (Valgfri) Utøver kommunen eierskapet i ReMidt IKS i tråd med lov, anbefalinger og egne vedtak?
 - Kommunestyret som eier (opplæring, årlig status om selskapet)
 - Styringsdokumenter (eierskapsmelding, renovasjonsforskrift, evt. eierstrategi)
 - Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret (rutiner for dialog, informasjonsdeling og myndighetsavklaring)

Problemstillingene for forvaltningsrevisjonen av ReMidt IKS finnes i egen prosjektplan.

3.2 Avgrensing

Problemstilling 1 avgrenses til å omfatte den eierstyringen eierne utøver i fellesskap. Prosjektet blir gjennomført innen en avgrenset tidsperiode, og det er funn på gjennomføringstidspunktet som ligger til grunn for våre vurderinger. I prosjektet vil vi ha særlig fokus på tiden etter etableringen av ReMidt i 2020.

3.3 Kilder til kriterier

Aktuelle kilder til kriterier er:

- Kommuneloven
- KS' anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll
- IKS-loven
- Den enkelte kommunes vedtak

3.4 Metoder for innsamling av data

Eierskapskontrollen følger standarden for eierskapskontroll, RSK002. Sentralt i standardene er å sikre et godt datagrunnlag for revisjon og kontroll.

For å svare ut problemstilling 1, vil vi **intervjue** utvalgte eierrepresentanter. For kontrollutvalg som velger å delta også i problemstilling 2, vil eierrepresentantene her intervjues. For disse kan det også være relevant å intervju kommunedirektør eller annen administrativt ansatt som bistår i utarbeidelse av eierskapsmelding og forberedelse av politiske saker vedrørende ReMidt IKS.

Vi vil gjennomføre en **dokumentgjennomgang** hvor vi eksempelvis ser på selskapsavtale, protokoller fra representantskapsmøter og føringer for valgkomiteen. Dersom kontrollutvalget også ønsker å inkludere problemstilling 2 vil vi se på dokumenter som kommunens eierskapsmelding, eventuell eierstrategi og politiske saker vedrørende selskapet som er behandlet i kommunestyret.

Dersom det er aktuelt å se på kommunens egne eierstyring (problemstilling 2), ønsker revisor å sende en **spørreundersøkelse** til kommunestyret. Denne vil søke å belyse eksempelvis informasjon om selskapet og opplæring, samt praksis for informasjonsdeling og dialog mellom kommunestyret og eierrepresentanten.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

	Trøndelag	Møre og Romsdal
Oppfølgingsansvar	Sunniva Tusvik Sæter	Einar Andersen
Oppdragsansvarlig	Avklares ved utsendelse av prosjektplan	
Prosjektmedarbeider	Margrete Haugum	Charlotte Blomvik
Kvalitetssikrere	Avklares ved utsendelse av prosjektplan	

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	11. september 2025
Prosjektskisse til sekretariat	9. oktober 2025
KU behandler skisse	Oktober, november, desember 2025
Prosjektplan til sekretariat	2. januar 2026
KU behandler prosjektplan	Januar, februar og mars 2026
Oppstartsmøte	Medio mars 2026
Datainnsamling ferdig	Juni 2026
Rapport til uttalelse	September 2026
Rapport til sekretariat	1. oktober 2026

VEDLEGG 1 – EIERKOMMUNER

Eier	Eierandel	Timer EK felles
Aure	2,80	3,21
Averøy	4,60 %	5,28
Frøya	3,90 %	4,47
Heim	4,80 %	5,50
Hitra	3,90 %	4,47
Kristiansund	18,90 %	21,67
Melhus	12,8 %	0 (deltar ikke)
Midtre Gauldal	4,80 %	5,50
Oppdal	5,40 %	6,19
Orkland	14 %	16,06
Rennebu	1,90 %	2,18
Rindal	1,60 %	1,83
Skaun	6,40 %	7,34
Smøla	1,70 %	1,95
Sunndal	5,50 %	6,31
Surnadal	4,60 %	5,28
Tingvoll	2,40 %	2,75
SUM	100 %	100 timer

Det er ikke beregnet deltakelse i kontrollutvalg og kommunestyre i disse timene. Det er beregnet i forvaltningsrevisjonsdelen av prosjektet. Dersom kommunene ønsker å inkludere problemstilling 2 i eierskapskontrollen, vil det legges på 30 timer for de kommunene som bestiller dette.